

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,
El. paštas zum@zum.lt, <http://www.zum.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams	<u>2026-01-30</u>	Nr. <u>2D-271</u>
	I <u>2026-01-13</u>	Nr. <u>1.03-0019/2</u>

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 25-18247

Žemės ūkio ministerija išnagrinėjusi pateiktus pasiūlymus dėl žemės ūkio ministro įsakymo „Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. balandžio 8 d. įsakymo Nr. 3D-190 „Dėl Pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. 25-18247 (toliau – Projektas), teikia informaciją:

1. **Dėl ES politikos nuoseklumo ir pievų apsaugos.** Informuojame, kad siekiant užtikrinti natūralių ir daugiamečių pievų išlaikymą bei siekiant biologinės įvairovės apsaugos pagal bendrąją žemės ūkio politiką yra taikomos įvairios intervencinės priemonės, pvz., tokios kaip Ariamųjų durpžemių keitimas pievomis, Ariamosios žemės keitimas daugiametėmis pievomis, Eroduotos žemės keitimas pievomis ir pan., pagal kurias skiriama atitinkama parama. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 667 „Dėl Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), lengvatinėmis sąlygomis išsigijami gazoliai, skirti naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai (toliau – lengvatinis gazolis), yra skiriami už žemės ūkio produktų gamybą.

2. **Dėl 260 Eur/ha pajamų kriterijaus.** Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas 2016 metais pateikė ekonominį įvertinimą, kuriuo buvo nustatyta 260 Eur/ha parduotos žolinės produkcijos pajamų vertė.

3. **Dėl išimčių daugiametėms ir natūralioms pievoms.** Informuojame, kad lengvatinis gazolis yra skiriamas už prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybą, o ne už natūralių, daugiamečių pievų priežiūrą ar pievų priežiūrą „NATURA 2000“ ir saugomose teritorijose. Atkreipiame dėmesį, kad žemės savininkams už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus ir išsipareigojimus pagal apsaugos sutartis, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 34 straipsnio nustatyta tvarka mokamos vienkartinės arba kasmetinės kompensacijos.

4. **Dėl gamtinių rizikų ir nenugalimos jėgos (force majeure).** Projekto tikslas yra aiškiai nustatyti lengvatinių gazolių priskyrimo žemės ūkio produkcijos rūšims (deklaruojamos žemės ūkio naudmenos ir Ūkinių gyvūnų registro informacinėje sistemoje registruoti laikomi ūkiniai gyvūnai) tvarką. Taip pat nustatyti pievų plotų, kurie skirti prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai ir pagal kuriuos, vadovaujantis Taisyklėmis, apskaičiuojamas lengvatinio gazolio kiekis, apskaičiavimo tvarką. Lengvatiniai gazoliai skiriami pagal Taisyklių tvarką, kurioje numatyta, kad žemės ūkio veiklos subjektai turi teisę išsigyti lengvatinių gazolių kiekį, apskaičiuojamą pagal Taisyklių priede nurodytus dydžius, sumuojant žemės ūkio valdos valdytojo ir žemės ūkio valdos partnerių deklaruotus ir (ar) pateiktus duomenis valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrui (toliau – ŽŪDC). Vadinasi, net ir esant nepalankioms sąlygoms – šalnoms, sausroms ar žvėrimis darant žalą, atitinkamas lengvatinio gazolio kiekis bus skiriamas pagal deklaruotą pasėlių plotą. Tačiau tais

atvejais, kai norima gauti lengvatinio gazolio už gaminamą prekinę žolinio pašaro produkciją, būtina pateikti realizavimo fakto pagrindimo dokumentus. Jeigu dėl oro sąlygų – sausros, šalnos ar dėl laukinių gyvūnų padarytos žalos negalima pagaminti prekinės žolinio pašaro produkcijos, lengvatinis gazolis nėra skiriamas, kadangi lengvatinio gazolio skyrimo esmė ir yra skirti atitinkamą kiekį, reikalingą pagaminti produkcijai. Nukentėjus pasėliams nuo šalnų, sausrų ar nukentėjus nuo laukinių žvėrių, produkcija tiesiog nėra gaminama ir lengvatinis gazolis produkcijos gamybai nėra naudojamas.

5. Dėl sankcijų proporcingumo. Projekte numatyta, kad jeigu žemės ūkio veiklos subjektas nepateikė Ataskaitos ir dokumentų, kaip numatyta 7.3.1 ir 7.3.2 papunkčiuose, patvirtinančių žolinės produkcijos už ne mažiau kaip 260 Eur iš ha pievos realizaciją, ŽŪDC per 5 darbo dienas informuoja žemės ūkio veiklos subjektą, kad jis privalo per Akcizų įstatyme nustatytus terminus sumokėti šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio akcizus. Pažymime, kad Taisyklių 16 punkte yra numatyta, kad žemės ūkio veiklos subjektas privalo per Akcizų įstatyme nustatytus terminus sumokėti šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio akcizus, jeigu: įsigijo lengvatinių gazolių daugiau, negu jam priklauso pagal Taisykles, – už tą įsigytą lengvatinių gazolių kiekį, kurio pagal Taisykles neturėjo teisės įsigyti, naudojo lengvatinius gazolius ne žemės ūkio produktų gamybai, – už tą įsigytą lengvatinių gazolių kiekį, kurį naudojo ne žemės ūkio produktų gamybai ir paaiškėja, kad įsigydamas lengvatinių gazolių pagal Taisyklių 7 punktą negalėjo jų įsigyti. Atkreipiame dėmesį, kad ši nuostata galioja nuo Taisyklių priėmimo datos, t. y. nuo 2015 m. birželio 26 d., niekada nebuvo keista, todėl, Žemės ūkio ministerijos nuomone, jokios įtakos šeimos ūkių ekonominiam stabilumui nedaro.

6. Dėl lengvatinio dizelino ribojimo krypties. Kaip buvo minėta, lengvatinio gazolio kiekis apskaičiuojamas pagal Taisyklių priede nurodytus dydžius, sumuojant žemės ūkio valdos valdytojo ir žemės ūkio valdos partnerių deklaruotus ir (ar) pateiktus duomenis ŽŪDC ir šiuo Projektu nėra ribojamas maksimalus leidžiamas įsigyti lengvatinio gazolio kiekis. Informuojame, kad lengvatinio gazolio skyrimo tvarka nėra griežtinama, atvirkščiai, Projektu siekiama kuo aiškiau nurodyti reikalavimus bei kriterijus, kuriais vadovaujantis tiek kontroliuojanti institucija, tiek ūkio subjektai galėtų vadovautis ir žinotų, už kokį deklaruojamą žemės ūkio naudmenų kodą pagal Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorių ar gyvūną yra skiriamas atitinkamas lengvatinio gazolio kiekis. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, apskaičiavimo tvarkos apraše, patvirtintame 2016 m. balandžio 8 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-190 „Dėl Pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka paskutinį kartą buvo keista 2021 metais ir naujai pateiktame Projekte nėra griežtinama.

7. Dėl sodininkystės, uogininkystės ir daržininkystės sektorių. Lengvatinio gazolio normos yra nustatytos vadovaujantis 2020 m. Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų parengta Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio produktų gamybai, kiekių vienam žemės ūkio produkto gamybos matavimo vienetui apskaičiavimo mokslinio pagrindimo ataskaita. Ataskaitoje yra moksliskai aprašyti ir apskaičiuoti gazolių kiekiai vienam žemės ūkio produkto gamybos matavimo vienetui žemės ūkio sektoriuje. Degalų poreikis žemės ūkio produktų gamybai apskaičiuotas pagal pateiktą technologinių procesų duomenis, juos susisteminius ir apibendrinus. Traktorinių agregatų gazolių sąnaudos buvo skaičiuojamos kiekvienai žemės ūkio augalų auginimo mechanizuotai technologinei operacijai atlikti. Žemės dirbimo, pasėlių priežiūros ir grūdinių ir žolinių augalų derliaus nuėmimo technologinėms operacijoms reikalingi degalai apskaičiuoti vadovaujantis Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto parengtomis rekomendacijomis žemės ūkio bendrovėms, ūkininkams, įmonėms ir kitoms paslaugas žemdirbiams teikiančioms organizacijoms, atliekančioms žemės ūkio paskirties darbus, bei Lietuvos ir užsienio šalių mokslinių tyrimų rezultatais.

Viceministras

Gediminas Tamašauskis